

man se, at vi har de største Vanskeligheder ogsaa med Hensyn til Betalingen af det udenlandske Brændsel. Disse kolossale Priser kan Befolkningen ikke betale, mange Steder i Landet giver man i Øjeblikket 15 Kr. for 1 hl Kul, endogsaa af temmelig tarvelig Beskaffenhed. Man kan ikke henvise en privat Mand med smaa Indtægter til at købe Kul til disse Priser, selv om Kullene er der, thi han har ikke noget at betale med. Derfor maa vi før eller senere tage hele dette Spørgsmaal op til Overvejelse, men jeg billiger ganske, at det ikke sker nu, thi vi kan endnu ikke overse Situationen. Jeg haaber, den højtærede Indenrigsminister vil have sin Opmærksomhed henvendt paa det og stille Forslag derom, naar vi kan se, hvorledes det hele kommer til at forme sig.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling.

Kristiansen: Skønt Priserne paa Levnedsmidler jo saa langt fra er nedadgaaende, at der endogsaa paa visse Omraader stadig foregaar Prisstigninger, er Forholdet dog det, at Prishøiden stadig maa sættes i Forhold til den Indtægt, som den almindelige Befolkning har. Selv om Prisniveauet altsaa er højt i Forhold til Fortiden, er der ikke Dyrtid i egentlig Forstand, hvis Indtægterne, hvis Løn-niveauet svarer til Prishøiden, hvis Indtægten for Befolkningen er steget i samme Forhold som Priserne paa Levnedsmidler og Livsfornødenheder. Og Udviklingen er jo gaaet i den Retning, navnlig i det sidste Aar, saaledes at Dyrtiden ikke er i den Grad følelig for den store Befolkning, som den var tidligere.

Det er allerede sagt af de ærede foregaaende Talere, at den nugældende Dyrtidslovgivning betegner et Overgangsstadium, og at man herefter burde kunne komme helt bort fra egentlige Dyrtidsforanstaltninger. Det foreliggende Lovforslag gaar jo ogsaa i den Retning; man er klar over, at vi er i en Afviklingsperiode, og at der ikke er den samme Grund til de store offentlige Foranstaltninger, som der var tidligere.

§§ 1 og 2 i det foreliggende Lovforslag er praktisk talt kun en Opretholdelse af status quo endnu i 3 Maaneder med Hensyn til Priserne paa Brød og Sukker, for Sukkerets Vedkommende dog saaledes, at der bliver en Stigning i Prisen paa 10 Øre pr. kg. Det er kort og godt Opretholdelse af Reguleringen for de to Levnedsmidler, Brød og Sukker, medens Pris-

nedsættelsen for Flæsk og Mælk bortfalder, og en eventuel Prisregulering for Brændselets Vedkommende udskydes til senere. Lovforslaget betegner altsaa et stort Skridt hen imod den normale Tilstand, idet den egentlige Dyrtidslovgivning bortfalder. Tilbage bliver kun, at Kommunerne faar Adgang til gennem Hjelpekasserne at yde Hjælp i noget større Omfang, end den almindelige Hjelpekasselovgivning giver Ret til, baade i Henseende til Betingelserne for at modtage Hjælp og i Henseende til Statsrefusion. Kommunerne faar efter dette Lovforslag refunderet Halvdelen af, hvad de i Halvaaret yder i Dyrtidshjælp indenfor Grænsen af 2 Kr. pr. Indbygger, medens den samme Frihed med Hensyn til Hjelpekassernes Virksomhed, som har bestaaet under Krigstiden, vedblivende opretholdes. De Foranstaltninger, som her foreslaas, er jo i alt væsentligt foreslaaede af Bestyrelsen for de samvirkende Sogneraadforeninger og delvis ogsaa af andre kommunale Foreninger, og det vil da efter min Overbevisning være let at blive enig om dem. Naturligvis kan man nære nogen Betænkelighed ved helt at ophæve de hidtil gældende Dyrtidsforanstaltninger, idet det jo vil medføre Prisforhøjelser for de vedkommende, og Prisforhøjelse vil uvægerlig følges af Krav om nye Løntil-læg for en Del af Befolkningen, og derved vil der fremkaldes forøget Arbejdsuro, skønt den desværre er stor nok i Forvejen.

Formaalet maa, som sagt, være at faa Prisniveauet og Arbejdsfortjenesten afbalanceret saaledes, at offentlige Tilskud kan undværes, og vi er jo naaet et stort Skridt derhen imod. Den nugældende Dyrtidslov betegner i høj Grad et Overgangsstadium, og den foreslaaede Revision fører videre frem ad den Vej. Naar Kommunen faar Adgang til med en rimelig Refusion at hjælpe i særlige Tilfælde, vil der ikke kunne ske nogen større Skade, og i Betragtning af, at det er Sommermaanederne, Lovforslaget omfatter, maa de Beløb, her stilles til Raadighed for Kommunerne, siges at være tilstrækkelige. De særlig vanskeligt stillede vil — som den ærede foregaaende Taler (Hauge) nævnte — kunne hjælpes ved det Beløb, som stilles til Raadighed paa dette Lovforslag.

Den samlede Udgift, Staten har maattet udrede til kommunale Dyrtidsforanstaltninger i Krigsaaarene, har været i alt 150 Mill. Kr. i 6 Aar, altsaa gennemsnitlig 25 Mill. Kr. om Aaret, og